Εθνικά ειδικά δικαστήρια

Greece

Στην παρούσα ενότητα παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την οργάνωση των ειδικών δικαστηρίων στην Ελλάδα.

Ελεγκτικό Συνέδριο

Το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο προβλέπεται από το άρθρο 98 του Συντάγματος είναι ένα **ανώτατο δικαστήριο** διττής φύσης, με **δικαστικά και διοικητικά καθήκοντα.** Διατηρεί τον δικαστικό χαρακτήρα του όταν ασκεί τις διοικητικές του αρμοδιότητες. Η σύνθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αντίστοιχη εκείνης του Συμβουλίου της Επικρατείας. Το Ελεγκτικό Συνέδριο ασκεί τα καθήκοντά του σε **ολομέλεια**, σε **τρία τμήματα** και σε **κλιμάκια**.

Οι **κύριες αρμοδιότητές** του είναι οι εξής:

Ο **έλεγχος των δαπανών** του κράτους και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου.

Ο **έλεγχος συμβάσεων** μεγάλης οικονομικής αξίας, στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το Δημόσιο ή πρόσωπο που εξομοιώνεται με αυτό.

ο **έλεγχος των λογαριασμών** των δημόσιων υπολόγων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

Η **γνωμοδότηση** για τα νομοσχέδια που αφορούν συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας για την παροχή δικαιώματος σύνταξης.

Η **σύνταξη και υποβολή έκθεσης** στη Βουλή για τον απολογισμό και τον ισολογισμό του κράτους

Η **εκδίκαση διαφορών** σχετικά με την απονομή συντάξεων.

Η εκδίκαση υποθέσεων που αναφέρονται στην **ευθύνη** των πολιτικών ή στρατιωτικών δημόσιων υπαλλήλων για κάθε ζημία που από δόλο ή αμέλεια προκλήθηκε στο Κράτος.

Οι αποφάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν υπόκεινται στον έλεγχο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άλλα ειδικά δικαστήρια

Στρατοδικείο, ναυτοδικείο και αεροδικείο

Πρόκειται για **ειδικά ποινικά δικαστήρια.** Όλα τα αδικήματα που διαπράττονται από στρατιωτικό προσωπικό στον στρατό ξηράς, στο ναυτικό ή στην αεροπορία υπάγονται (χωρίς εξαιρέσεις) στη δικαιοδοσία των ανωτέρω δικαστηρίων.

Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο

Το Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο (ΑΕΔ) είναι ένα ειδικό δικαστήριο, το οποίο έχει χαρακτήρα συνταγματικού δικαστηρίου υπό την έννοια ότι οι περισσότερες από τις διαφορές που υπάγονται στη δικαιοδοσία του είναι συνταγματικής φύσης. Ειδικότερα, προβλέπεται από το άρθρο 100 του Συντάγματος και έχει ειδική αρμοδιότητα να κρίνει το κύρος των βουλευτικών εκλογών, την έκπτωση βουλευτή από το αξίωμά του ή να αίρει συγκρούσεις μεταξύ των τριών ανωτάτων δικαστηρίων της χώρας. Οι αποφάσεις του ΑΕΔ είναι αμετάκλητες, δεν μπορούν δηλαδή να προσβληθούν με κανένα ένδικο μέσο.

Συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας, τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου, τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τέσσερις Συμβούλους της Επικρατείας και τέσσερις Αρεοπαγίτες (που ορίζονται ως μέλη με κλήρωση κάθε δύο χρόνια).

Στο Δικαστήριο προεδρεύει ο **αρχαιότερος από τους προέδρους του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Αρείου Πάγου**. Όταν εκδικάζει υποθέσεις που αφορούν την άρση συγκρούσεων και την επίλυση διαφορών που αφορούν ουσιαστική αντισυνταγματικότητα ή την έννοια διατάξεων τυπικού νόμου, προστίθενται στη σύνθεσή του δύο τακτικοί καθηγητές νομικών σχολών ελληνικών πανεπιστημίων.

Ειδικό δικαστήριο αγωγών κακοδικίας

Το εν λόγω Δικαστήριο προβλέπεται από το **άρθρο 99 του Συντάγματος** και τον Ν. 693/1977 και δικάζει αγωγές κακοδικίας κατά δικαστικών λειτουργών.

Συγκροτείται από τον πρόεδρο του Συμβουλίου της Επικρατείας ως πρόεδρό του και από ένα σύμβουλο της Επικρατείας, ένα αρεοπαγίτη, ένα σύμβουλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δύο τακτικούς καθηγητές νομικών σχολών ελληνικών πανεπιστημίων και δύο δικηγόρους (μέλη του Ανώτατου Πειθαρχικού Συμβουλίου των δικηγόρων, οι οποίοι ορίζονται με κλήρωση).

Ειδικό Δικαστήριο ευθύνης υπουργών

Το εν λόγω δικαστήριο προβλέπεται στο **άρθρο 86 του Συντάγματος**.

Συγκροτείται για κάθε συγκεκριμένη υπόθεση από έξι μέλη του Συμβουλίου της Επικρατείας και επτά μέλη του Αρείου Πάγου, τα οποία κληρώνονται από τον πρόεδρο της Βουλής μετά την άσκηση δίωξης. Η δίκη έχει τη μορφή δημόσιας συνεδρίασης της Βουλής και διευθύνεται από τα μέλη των προαναφερθέντων ανώτατων δικαστηρίων – οι οποίοι πρέπει να έχουν διορισθεί ή προαχθεί στον βαθμό που κατέχουν πριν από την υποβολή πρότασης για άσκηση δίωξης.

Του Ειδικού Δικαστηρίου προεδρεύει ο ανώτερος σε βαθμό από τα μέλη του Αρείου Πάγου που κληρώθηκαν και μεταξύ ομοιόβαθμων ο αρχαιότερος.

Καθήκοντα εισαγγελέα ασκεί μέλος της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου που κληρώνεται μαζί με τον αναπληρωτή του.

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο για την εκδίκαση υποθέσεων που αφορούν στη διάπραξη ποινικών αδικημάτων που τέλεσαν μέλη της κυβέρνησης ή υφυπουργοί κατά την άσκηση των καθηκόντων τους υπό την προϋπόθεση ότι παραπέμφθηκαν στο δικαστήριο αυτό από τη Βουλή.

Ειδικό δικαστήριο Μισθολογικών Διαφορών Δικαστικών Λειτουργών

Το εν λόγω Δικαστήριο προβλέπεται στο **άρθρο 88 του Συντάγματος**.

Συγκροτείται από τα μέλη του Ειδικού Δικαστηρίου που προβλέπεται στο άρθρο 99 του Συντάγματος, με τη συμμετοχή ενός ακόμη τακτικού καθηγητή και ενός ακόμη δικηγόρου.

Είναι αρμόδιο για την εκδίκαση διαφορών σχετικών με τις (κάθε είδους) αποδοχές και τις συντάξεις δικαστικών λειτουργών, εφόσον η επίλυση των σχετικών νομικών ζητημάτων μπορεί να επηρεάσει τη μισθολογική, συνταξιοδοτική ή φορολογική κατάσταση ευρύτερου κύκλου προσώπων.

Νομικές βάσεις δεδομένων

Στον δικτυακό τόπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου περιέχεται η περίληψη ενδεικτικού αριθμού αποφάσεων.

Σχετικοί σύνδεσμοι

Ελεγκτικό Συνέδριο

Τελευταία επικαιροποίηση: 29/01/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.